

Strandinger i danske Farvande.

J. S. Hohlenberg, Remarks on the Chart showing the Strandings in the Danish Waters during 1858—85. Jacob Lund. Copenhagen 1887 (14 Sider Text).

For den d. 10de Juli 1882 nedsatte Havnekommission, der d. 12te Marts 1887 afgav sin Betænkning, udarbejdede Kapt. Hohlenberg en statistisk Beretning om Strandingerne i de danske Farvande, ledsaget af et Kort. Opfordret dertil af d'Hrr. Hecksher & Søn har Hr. Hohlenberg nu særskilt udgivet sit Kort, noget udvidet, ledsaget af engelsk Text. Udgifterne ved Kortet har d'Hrr. Hecksher & Søn i Forening med de fire københavnske Soassurance-Selskaber afholdt.

Kortet kan virkelig gøre En helt bange; i en saadan Grad er det overlæst med Strandingsmærker, at man ved det første Blik paa det studser, næsten føler sig slagen af Rædsel. Denne Rædsel har de ærede Soassurandører vel ikke noget imod. Men — man kunde dog nok have ønsket Kortet lidt anderledes behandlet. I og for sig er den Ide at betegne hver Stranding med en Prik paa det Sted, hvor Strandingen fandt Sted, god; men paa et Kort af det foreliggendes Dimension har den ikke ladet sig ordenlig udføre. Navnlig i Sundet har Pladsen paa Kortet været altfor knap: Strandingsprikkerne har man maattet anbringe inde i Landet, og det ser ud, som om en Mængde Strandinger havde fundet Sted f. Ex. ved Glostrup, Taastrup og Hav-

drup. Paa et Kort af saa lille Maalestok skulde man have anvendt andre grafiske Fremstillingsmaader.

En stor Mangel er det, at Hr. Hohlenberg ikke har kunnet angive noget om Strandingerne's forholdsmæssige Hyppighed, deres Hyppighed i Forhold til Trafikens Omfang. Han udtaler selv sin Beklagelse over denne Mangel; han udtaler, at der ikke foreligger fuldstændig og officiel Oplysning om, hvormange Skibe der befarer de forskellige Farvande, om deres Størrelse, Bygningsmaade, Damp eller Sejl, Alder, om deres Ladningers Art og Værdi, om Strandingerne's Aarsag osv. Naar der ikke haves Oplysning om saadanne afgørende Momenter, bliver Strandings-Statistikens Betydning selvfølgelig meget begrænset. Men ikke engang Strandingerne's absolute Tal er oplyst: Hr. Hohlenberg gør eksempelvis opmærksom paa, at selv ved det berygtede Horns Rev synes kun nogle faa Strandinger at have fundet Sted; — men det synes kun saa; i Virkeligheden er Sagen nok den, at om mange Strandinger ved dette farlige Rev har Offenligheden ikke faaet noget at vide.

Medens Vestkysten fra Fanø til Skagen hele Vejen igennem er besaat med sorte Strandingsprikker (totalt Forlis), der især optræder i overvældende Masser udfor Thyborøn og omkring Skagen, findes der paa denne lange Kyst forholdsvis meget faa Strandinger, hvor Skibet atter kom flot; — men det kan være, at Oplysningerne om denne sidste Art Strandinger netop er særligt mangelfulde fra Vestkysten. Naar omvendt Sundet i en ganske paafaldende Grad er opfyldt, eller rettere: overfyldt med Strandinger, hvor Skibet atter kom af Grunden, vil man strax være paa det Rene med, at Tallene om denne Art Strandinger ikke er kommensurable med Tallene fra Vestkysten. Kun saa meget faar man da at vide, at ved Vestkysten er totalt Forlis noget særdeles jævnlige, der hændes paa ethvert Punkt af Kysten, medens det i Sundet næsten altid lykkes de strandede Skibe atter at komme flot.

Et Blik paa Kortet vil ogsaa vise, at medens Sjæl-

lands Østkyst er stærkt garneret med Strandingsmærker, omend overvejende af den mildere Art, er der andre Ø-Kyster, f. Ex. en stor Del af Fyns, næsten hele Lillebelts-Kysten, og ogsaa en stor Del af Storebelts-Kysten, der er næsten helt fri, endog for den nævnte mildere Art Strandinger. Men hvor stor er saa Skibsfarten der i Sammenligning med Skibsfarten i Sundet? Se, det skulde vi jo rigtignok have at vide; — men vi faar det ikke at vide.

I Texten har Hr. H. indført fem smaa Tabeller. Af den ene af dem ses, at der i de 28 Aar 1858—85 noteredes 2833 Strandinger, hvor Skibet helt gik tabt. Deraf var

91 Dampskibe,
2742 Sejlskibe.

Disse 2833 totale Forlis fordeltes saaledes mellem Aarets Maaneder:

November	595
December	501
Oktober	489
April	211
September	204
Marts	191
Maj	137
Avgust	129
Februar	121
Januar	109
Juli	91
Juni	55
	2833

Aarets sidste Kvartal er altsaa det haardest medtagne. Af disse 2833 Strandinger faldt betydeligt over Halvdelen paa Aarets tre sidste Maaneder, medens knap en Tiendedel, nemlig 275, faldt paa de tre Sommermaaneder. De to Foraarsmaaneder Marts og April og Efteraarsmaanedens September staar omtrent ens. Lave Tal har Januar og Fe-

bruar, — men Skibsfarten er jo rigtignok ogsaa ofte standset i disse to Maaneder.

Fordeler vi de 2833 totale Forlis mellem de forskellige Kyster, faas følgende:

jydske Vestkyst	{	37 Dampskibe, 1135 Sejlskibe,	}	1172.
Kattegat	{	34 Dampskibe, 728 Sejlskibe,	}	762.
Belter, Sundet, Østersøen	{	10 Dampskibe, 519 Sejlskibe,	}	529.
svenske Kyst mellem Falsterbo og Karlskrona, samt Bornholm	{	10 Dampskibe, 360 Sejlskibe,	}	370.

Men hvor stærk er Trafiken ved de forskellige Kyststrækninger? hvormegen Dampskibs- og hvormegen Sejlskibstrafik?

Naar alle Strandinger i de 28 Aar tælles sammen uden Hensyn til, hvorledes det gik Skibet, faas 6316. Det vil sige om saa mange Strandinger havs Kundskab. Det laveste Antal Strandinger havde Aaret 1870, nemlig 154, det højeste Aaret 1872, nemlig 423. Det var Stormfloden den 13. November 1872, der bragte dette Aar saa højt op: den foraarsagede ved de danske Kyster ikke mindre end 160 Strandinger. Ellers er der blandt de 28 Aar intet, der havde et blot tilnærmelsesvis saa stor Antal Strandinger; nærmest kommer 1882 med 331, 1867 med 310 og 1880 med 282 Strandinger. Deler man de 28 Aar i fire Syvaars-Grupper, faas følgende:

i 1858—64	1472 Strandinger,
- 1865—71	1499 —
- 1872—78	1709 —
- 1879—85	1636 —
<hr/>	
i 1858—85	6316 Strandinger.

De to første Syvaar har altsaa under, det sidste derimod over Gennemsnittallet af Strandinger (ikke at tale

om det næstsidste Syvaar, der paa Grund af det ene Aar 1872 maatte blive exceptionelt). At Strandingerne absolute Hyppighed (trods de flere Fyr og andre Fremskridt) skulde være stegen, kan dog ikke sluttes deraf: Efterretningerne om Strandinger var i de tidligere Aar sikkert langt mindre fuldstændige end nu. Og om Strandingerne relative Hyppighed, hvorpaa det jo dog i Virkeligheden kommer an, kan der af de ovennævnte Grunde slet ikke udsiges noget.

Ordrede efter Maanederno faldt Strandingerne saaledes:

November	1214
Oktober	985
December	935
April	579
September	494
Marts	419
Maj	382
Avgust	330
Januar	254
Februar	243
Juli	242
Juni	239
	<hr/>
	6316

Forholdet er næsten det samme, som vi ovenfor saa ved de totale Forlis: paa Aarets tre sidste Maaneder falder Halvdelen af samtlige Strandinger; derefter kommer Foraarsmaanederne og Efteraarsmaaneden September; billigst slipper Juni—Juli samt Januar—Februar; Sommeren, Juni—Juli—Avgust, har kun en Ottendedel af Aarets samtlige Strandinger. Tallet af Strandinger er i November næsten sex Gange større end i Juni eller Juli. Det største Antal Strandinger, nogen Maaned har kunnet opvise, var November 1872, nemlig 228.

Medens det er Tilfældet med alle Kysterne, at de fleste Strandinger falder i Oktober—Novbr.—Decbr., er der forøvrigt stor Forskel paa Strandingerne Hyppighed ved de forskellige Kyster: Af de 6316 Strandinger faldt paa

Belterne, Sundet, Østersøen	2303
Kattegat	1797
jydske Vestkyst	1523
svenske Kyst, Falsterbo-Karlskrona, samt Bornholm	693
	Tils. 6316

Denne Fordeling er en ganske anden end den, vi ovenfor saa ved de totale Forlis:

Af de totale Forlis faldt paa:

jydske Vestkyst.....	41 pCt.,
Kattegat	37 —
Belter, Sund, Østersø...	18 —;

men af samtlige Strandinger faldt paa

Belter, Sund, Østersø ...	37 pCt.
Kattegat	28 —
jydske Vestkyst.....	24 —,

saa at Ordningen netop er omvendt. — Grunden er jo den, at medens 77 pCt. af Strandingerne ved Jyllands Vestkyst medfører totalt Forlis, og i Kattegattet 42 pCt., er det i Belterne, Sundet og Østersøen kun 23 pCt., der har denne sørgelige Udgang. Et Skib, der strander ved den jydske Vestkyst, har ikke megen Chance for at komme flot; et Skib, der strander i Belterne, Sundet og Østersøen, vil kun i de færreste Tilfælde gaa til Grunde.

Trods Kortets Mangler og Materialets store, noksom fremhævede Lakuner vil Hr. Hohlenbergs Arbejde dog være af Interesse for mange Læsere.

A. P.-St.